КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Історичний факультет

Кафедра нової та новітньої історії зарубіжних країн

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник декана з науково-педагогічної та навчальної роботи
_____
«__»_____2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасна історія країн Західної Європи

для студентів

галузь знань	**03 Гуманітарні науки**
освітній рівень	**другий (магістерський)**
освітня програма	**Американістика та європейські студії**
спеціалізація	**032 Історія та археологія**
вид дисципліни	**обв'язкова**

Форма навчання	**денна**
Навчальний рік	**2021/2022**
Семестр	**2**
Кількість кредитів ECTS	**5**
Мова викладання, навчання та оцінювання	**українська**
Форма заключного контролю	**екзамен**

Викладач: Корнієнко Аліна Юріївна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри нової та новітньої історії зарубіжних країн

Пролонговано: на 2022/2023 н.р. _____(_____) «__»___ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____(_____) «__»___ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2021

Розробник: Корнієнко Аліна Юріївна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри нової та новітньої історії зарубіжних країн

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри нової та
новітньої історії зарубіжних країн
_____ (Машевський О. П.)

Протокол №12 від «26» травня 2021 р.

Схвалено науково-методичною комісією історичного факультету

Протокол від «26» серпня 2021 року, № 7

Голова науково-методичної комісії _____ (Терес Н. В.)

ВСТУП

1. Мета дисципліни – сформувати цілісне уявлення про розвиток міжнародних відносин та динаміку зовнішньої політики країн Західної Європи та внутрішніх перетворень на європейському континенті в сучасний період.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1.Знати:

1.1.сучасні методи історичного пізнання, історичний термінологічно-понятійний апарат;

1.2.розуміти основні тенденції трансформаційних процесів в Європі в сучасний період міжнародних відносин;

1.3.фактори та чинники, які впливають на динаміку розвитку зовнішньої політики країн Західної Європи;

1.4.основні етапи інституційного реформування Європейського Союзу та роль країн Західної Європи в цьому процесі.

2.Вміти:

2.1.обґрунтовувати культурно-історичну основу еволюційних процесів в політичному житті європейського суспільства;

2.2.аналізувати рівень розвитку інституційної основи Європейського Союзу в XXI ст.;

2.3.прогнозувати наслідки політичних рішень в системі міжнародних відносин в новітній час.

3.Володіти елементарними навичками джерельної критики, історичного аналізу, встановлення причинно-наслідкових зв`язків.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Представлена еволюція інтеграційних та дезінтеграційних процесів в Європі в XXI столітті. Розглянуто шляхи досягнення стратегічних цілей провідних акторів міжнародних відносин в сучасний період. Проаналізовано укріплення позицій нових геополітичних світових центрів. Розгляд системи концептуальних поглядів на місце Європейського союзу у світовій політиці. Аналіз ключових засад глобальних зовнішньополітичних стратегій країн-карликів в Західній Європі. Вплив міграційного законодавства на формування зовнішньополітичного та внутрішньополітичного курсу західноєвропейських країн. Пріоритет військової сили як основний інструмент досягнення зовнішньополітичних цілей та роль Сил швидкого реагування в Європі. Зрушення в геостратегічних інтересах західноєвропейських країн під впливом глобальних викликів XXI ст. Аналіз сситеми охорони здоров'я в країнах Західної Європи та шляхи подоланні пандемії COVID-19.

4. Завдання (навчальні цілі): вироблення у студентів уміння аналізувати історичний матеріал; критично оцінювати довідковий матеріал з дисципліни; орієнтуватися в науковій періодизації історії міжнародних відносин; формувати навички студентів здійснювати самостійні дослідження в межах дисципліни; підготувати студентів до застосування знань, отриманих під час навчання, на практиці.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	*Знати* термінологічно-понятійний апарат історії відносин західноєвропейстих держав	*лекція, самостійна робота*	*контрольна робота 1 (тест)*	*10%*
1.2	*Знати* основні концептуальні підходи формування зовнішньої політики країн Зх Європи в XXI ст.	*лекція, самостійна робота*	*контрольна робота 2 (тест)*	*10%*
2.1	*Вміти* визначити основні риси, які характерні національним інтересам країнам західноєвропейського регіону	*семінар*	*усне опитування*	*8%*
2.2	*Вміти* визначати й оцінювати наслідки трансформаційних перетворень на європейському континенті після закінчення «холодної війни»	*семінар*	*усне опитування*	*8%*
2.3	*Вміти* визначати виклики для країн Європи в XXI ст.	*семінар*	*усне опитування*	*7%*
2.4	*Вміти* визначати вплив міграційної політики в країнах Зх Європи	*семінар*	*усне опитування*	*7%*
2.5	*Вміти* провести порівняльний аналіз зовнішньополітичних ініціатив країн Зх Європи	*самостійна робота*	*реферат*	*5%*
2.6	*Вміти* з'ясовувати стратегію й тактику країн Зх Європи в євроінтеграційний та дезінтеграційних процесах	*самостійна робота*	*реферат*	*5%*
2.7	*Вміти* прогнозувати наслідки політичних рішень в системі міжнародних відносин в сучасний період	*лекція, самостійна робота*	*екзамен*	*20%*
2.8	*Вміти* з'ясовувати причини, умови, простежити хід, визначити головні рушійні сили в формуванні зовнішньої політики країн Зх Європи	*лекція, самостійна робота*	*екзамен*	*20%*

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання *(необов'язково для вибіркових дисциплін, які* ***не входять*** *до блоків спеціалізації)*

Результати навчання дисципліни (код) **Програмні результати навчання (назва)**	**1.1.**	**1.2.**	**2.1.**	**2.2.**	**2.3.**	**2.4.**	**2.5.**	**2.6.**	**2.7.**	**2.8.**
ПРН 1. Аналізувати теоретичні та методологічні проблеми сучасної історичної науки, критично оцінювати стан проблеми та результати останніх досліджень.	+	+				+			+	
ПРН 3. Розробити та реалізувати історичні та міждисциплінарні проєкти з урахуванням сучасних методологічних підходів.			+		+	+		+		
ПРН 5. Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері американістики та європейських студій, висувати та перевіряти гіпотези, обирати методи дослідження, аналізувати результати, обгрунтовувати висновки.			+		+					+
ПРН 8. Розширювати активізовану джерельну базу в галузі американістики та європейських студій за рахунок введення до наукового обігу архівних джерел, опрацювання фондів музеїв, участь у наукових й археологічних експедиціях тощо.	+			+			+	+	+	

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Контрольна робота з тем ЗМ1 (тест): РН 1.1, 1.3 – 10 балів/6 балів.*

2. Контрольна робота з тем ЗМ2 (тест): РН 1.2, 1.4 – 10 балів/6 балів.

3. Реферат з тем ЗМ 1: РН 2.5 – 5 бали/3 бали.

4. Реферат з тем ЗМ2: РН 2.6 – 5 бали/3 бали.

5. Оцінювання роботи під час семінарських занять ЗМ1: РН 2.1-2.2 – 15 балів/9 балів.

6. Оцінювання роботи під час семінарських занять ЗМ2: РН 2.3-2.4– 15 балів/9 балів.

* максимальний бал/ пороговий бал для отримання позитивної оцінки з відповідної форми контролю.

- підсумкове оцінювання:

- форма оцінювання – екзамен;

- максимальна кількість балів, які може отримати студент – 40 балів;

- Оцінюються такі результати навчання студента: вміння встановити причинно-наслідковий зв'язок в окремих подіях спільної американсько-європейської історії, вміння з'ясувати причини, умови, простежити хід, визначити головні рушійні сили, які стимулювали розвиток двостороннього співробітництва.

- форма проведення екзамену – письмова, *види завдань* – завдання, які потребують розгорнутих відповідей;

- мінімальний пороговий рівень екзаменаційної оцінки, за якої іспит вважається складеним – **24 бали**.

Необхідна умова допуску до екзамену: студент не допускається до екзамену, якщо під час семестру набрав **менше ніж 20 балів (критично-розрахунковий мінімум). Рекомендований мінімум допуску до екзамену 36 балів.**

7.2 Організація оцінювання:

Контроль знань студента здійснюється за модульно-рейтинговою системою. Загальну кількість балів студента формують семестрові бали, отримані з усіх тем двох змістових модулів (бали, отримані під час семінарів (усні опитування); бали, отримані за виконання рефератів; бали, отримані під час модульного контролю (за виконання тестових завдань), а також бали, отримані під час складання підсумкового контролю (екзамену), а саме: за виконання запропонованих завдань.

Зміст курсу поділений на 2 змістових модулі. Кожний змістовий модуль включає в себе лекції, семінари, самостійну роботу студентів, які завершуються рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу відповідної частини курсу. У змістовий модуль 1 (ЗМ1) входять теми 1-6, у змістовий модуль 2 (ЗМ2) – теми 7-12.

Оцінка успішності знань студентів здійснюється в двох формах: семестрове оцінювання (контрольні роботи, усне опитування, реферати) і підсумкове оцінювання (екзамен).

Загальна сума балів – 100 балів (із них, семестрове оцінювання – максимум 60 балів; підсумкове оцінювання (екзамен) – максимум 40 балів).

Змістовий модуль 1 ***Виклики XXI ст. для країн Західної Європи***			*Змістовий модуль 2* ***Особливості економічного та політичного розвитку країн Зх Європі в XXI ст.***			***Екзамен***
30 балів (максимум)			30 балів (максимум)			40 балів (максимум)
Самостійна робота (реферат)	*Семінари*	*Модульний контроль*	*Самостійна робота (реферат)*	*Семінари*	*Модульний контроль*	
5 (максимум)	15 (максимум)	10 (максимум)	5 (максимум)	15 (максимум)	10 (максимум)	

Упродовж семестру оцінюється робота студента ***під час кожного семінару*** (доповідь, доповнення, участь у дискусії). Під час семінару студент має можливість досягти від 0,5 до 2 балів. Критеріями оцінювання відповіді студента під час семінару є:

- повнота розкриття питання 0,5 бала;
- логіка викладення 0,5 бала;
- використання основної і додаткової літератури 0,5 бала;
- аналітичні міркування, вміння робити висновки 0,5 бала.

Реферат студент подає викладачеві на останньому семінарі кожного Змістового модулю, зокрема Реферат 1 (остання декада березня) і Реферат 2 (остання декада травня). Критеріями оцінки самостійної роботи студента є:

- глибоке розкриття проблеми, відображена власна позиція 5 балів;
- тема розкрита неповно 3-4 бали;
- реферат суто компілятивного рівня 2 бали;
- розкритий лише окремий аспект 1 бал

Після завершення відповідно Змістового модулю 1 і Змістового модулю 2 проводяться **контрольні роботи** у формі тестування, зокрема Контрольна робота 1 (остання декада березня) і Контрольна робота 2 (остання декада травня). Завдання з тестування містить 20 запитання, правильна відповідь на кожне з яких оцінюється в 0,5 бала.

У випадку відсутності студента з поважних причин відпрацювання та перездачі модульних контрольних робіт здійснюються у відповідності до «Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу» від 1 жовтня 2010 року.

Екзаменаційний білет містить два завдання, кожне з яких оцінюється в 20 балів. Критеріями оцінювання відповіді є:

Відповідь повна, подане власне бачення проблеми	19-20
Відповідь повна, подане власне бачення проблеми та зроблені ґрунтовні висновки, проте наявні окремі незначні помилки при викладі фактичного матеріалу	16-18
Відповідь відображає знання фактичного матеріалу з питання	13-15

Відповідь демонструє знання фактичного матеріалу, але допущені окремі помилки	10-12
Відповідь фрагментарна, відображені лише деякі аспекти проблеми	7-9
Відповідь фрагментарна, наявні суттєві помилки при викладі фактичного матеріалу	4-6
Відповідь має значні помилки, або відсутня	1-3

Умовою допуску до екзамену є отримання студентом під час семестрового оцінювання не менше ніж 20 балів (**критично-розрахунковий мінімум**). При цьому обов'язковим є успішне складання модульних контрольних робіт. **Рекомендований мінімум** для допуску до екзамену – 36 балів.

При простому розрахунку отримаємо:

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Екзамен	Підсумкова оцінка
Мінімум	18	18	24	60
Максимум	**30**	**30**	**40**	**100**

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій і семінарських занять.

№ п/п	Назва теми	Кількість годин		
		лекції	семінари	самостійна робота
Розділ 1. *Виклики XXI ст. для країн Західної Європи*				
1.	**Вступ.** **Тема 1**. Вступ до дисципліни: предмен, мета, завдання.	2	1	6
2.	**Тема 2.** Договір про запровадження Конституції для Європи.	2	1	8
3.	**Тема 3.** Лісабонський договір.	2	2	6
4.	**Тема 4.** Сучасний євроскептицизм як виклик європейській солідарності.	2	2	8
5.	**Тема 5.** Система охорони здоров'я в країнах Західної Європи.	4	2	8
6.	**Тема 6.** Міграційні процеси в Західній Європі	4	1	6
7.	*Реферат з тем ЗМ1*	-	-	6
8.	*Контрольна робота з тем ЗМ1*	-	1	-
Розділ 2. *Особливості економічного та політичного розвитку країн Зх Європі в XXI ст.*				
9.	**Тема 7.** Особливості розвитку Франції в XXI ст.	2	2	8
10.	**Тема 8.** Роль ФРН в побудові нової бепекової системи в Зх Європі	2	2	8
11.	**Тема 9.** Дипломатія швейцарського нейтралітету в сучасній політиці.	2	2	8
12.	**Тема 10.** Австрія в XXI ст.	2	2	8
13.	**Тема 11.** Криза бельгійського федералізму в XXI ст.	2	1	8
14.	**Тема 12.** Економічний та політичний розвиток карликових держав в Зх Європі	4	-	6
15.	*Реферат з тем ЗМ2*	-	-	6
16.	*Контрольна робота з тем ЗМ2*	-	1	-
	ВСЬОГО	**30**	**20**	**100**

Загальний обсяг ***150*** *год.*, в тому числі:
Лекцій – ***30*** *год.*

Семінари - **20** *год.*
Самостійна робота - **100** *год.*

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Бесараба О. Регіоналізація Європи / О. Бесараба // Людина і політика . - 2000. - № 4. - С. 21-25.
2. Дайнен Д. Делалі міцніший союз. Курс европейської інтеграції / Дейсмонд Дайнен. - К.: К.І.С., 2006. - 696 с.
3. Європейська інтеграція: навч. посіб. / за ред. Г.О. Дробот. - Луцьк: Вежа, 2008. - 760 с.
4. Європейський Союз: політика, економіка, право: навч. посіб. / за ред. Н.В. Антонюка, М.М. Макієвича. - Л ., 2005. - 532 с.
5. Копійка В. В. Розширення Європейського Союзу. Теорія і практика інтеграційного процесу: монографія / В. В. Копійка. - К.: Київ. ін - т, 2002. - 253 с .

Додаткові:

1. Глобальные трансформация: политика, экономика, культура / Д. Хелл, Э. Макгрю, Д. Гольдблатт, Д. Перратон; пер. с англ. В. В. Сапова и др. - М.: Праксис, 2004. - 576 с.
2. Грубов В. М. Європейська безпека XXI століття: форми і принципи / В. М. Грубов // Трабуна. - 2004 . - № 3-4. - С. 28-29.
3. Киссинджер Г. Нужна ли Америке внешняя политика / Генри Киссинджер. - М., 2004. - 352 с.
4. Крушинський В.О. Британська Європа чи європейська Британія. Британія в Європейських інтеграційних процесах: монографія / В. Ю. Крушинський. - К.: Київ.ун-т., 2003. - 214 с.
5. Мартиненко П. Проект Конституції для Європи: реформаторський потенціал / П. Мартипегас // Інституційні реформи в ЄС: аналітичний щоквартальник. - 2003. - № 4. - С. 1-16.
6. Миронова М. А. Трансформація відносин Європейського Союзу та США в постбіполярний період: автореф. дис. ... канд. політ. Наук / М. А. Миронова. - К., 2007. - 20 с.
7. Мозель . Т. Н. Балтия, Россия и Запад в поисках модела безопасности в Европе / Т. Н. Мозель - М.: Науч.кн., 2001. - 304 с.
8. Мак Г. Нидерланды. Каприз истории. Пер. с нидерл. А.К. Игнатенко. - М.: Издательство "Весь. Мир", 2013.
9. Тоффлер Е. Нова парадигма влади. Знання, багатство й сила / Евін Тоффлер. - Харків, 2003. - 688 с.
10. Хазир - Огли Т. Соціально-політична активність мусульман Европи як засіб боротьби з негативними стереотипами // Іслам і сучасний світ. Роботи учасників другого та третього всеукраїнських конкурсів ісломознавчих досліджень молодих учених ім. А. Кримського / Упор. та наук. ред. М.І. Кирюшко. - К., 2009.
11. Яковенко Н. Л. Велика Британія в сучасній системі міжнародних відносин: заявка на європейське лідерство / Н.Л. Яковенко. - К.: Наук. світ, 2003. - 227 с.